Europees Parlement
2019-2024

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2023/0102(NLE)

17.10.2023

***

ONTWERPAANBEVELING

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Montenegro inzake operationele activiteiten die het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Montenegro uitvoert
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Lena Düpont

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure
***	Goedkeuringsprocedure
***I	Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
***II	Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
***III	Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....5

TOELICHTING.....6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerp van besluit van de Raad betreffende de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Unie en Montenegro inzake operationele activiteiten die het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Montenegro uitvoert (08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

– gezien het ontwerp van besluit van de Raad (08353/2023),

– gezien de overeenkomst tussen de Europese Unie en Montenegro inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Montenegro (08354/2023),

– gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, punt b) en d), artikel 79, lid 2, punt c), en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C9-0177/2023),

– gezien artikel 105, leden 1 en 4, en artikel 114, lid 7, van zijn Reglement,

– gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A9-0000/2023),

1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;

2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten en Montenegro.

TOELICHTING

a. Achtergrond

Het voorgestelde besluit van de Raad heeft tot doel goedkeuring te hechten aan de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en Montenegro inzake acties die het Europees Grens- en kustwachtagentschap in Montenegro uitvoert overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1896 betreffende de Europese grens- en kustwacht.

Een van de taken van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (hierna "het Agentschap" genoemd) is met derde landen samen te werken op de gebieden die onder de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht vallen, "onder meer via de eventuele operationele inzet van grensbeheerteams in derde landen". Het Agentschap kan met de autoriteiten van derde landen die bevoegd zijn voor onder deze verordening vallende aangelegenheden, samenwerken voor zover die samenwerking nodig is om zijn taken te vervullen en het mag acties in verband met het Europees geïntegreerd grensbeheer uitvoeren op het grondgebied van een derde land, mits het derde land daarmee instemt.

Het doel van deze statusovereenkomst is alle aspecten te bestrijken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van acties van het Agentschap in derde landen. Krachtens artikel 73, lid 3, van Verordening (EU) 2019/1896 wordt er, als de omstandigheden vereisen dat grensbeheerteams van het permanente korps van de Europese grens- en kustwacht worden ingezet in een derde land waar de teamleden uitvoerende bevoegdheden zullen uitoefenen, tussen de Unie en het desbetreffende derde land een statusovereenkomst gesloten.

Overeenkomstig de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht en zoals vermeld in artikel 76, lid 1, van deze verordening heeft de Commissie in haar mededeling COM(2021) 829 een modelstatusovereenkomst zoals bedoeld in Verordening (EU) 2019/1896 met specifieke bepalingen voor het uitvoeren van acties op het grondgebied van derde landen gepresenteerd. De statusovereenkomst met Montenegro is gebaseerd op het model dat de Commissie heeft opgesteld.

De Commissie heeft de rapporteurs op 10 mei 2023 geïnformeerd over de vooruitgang die is geboekt bij de onderhandelingen over de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en Montenegro. De overeenkomst is op 16 mei 2023 in Podgorica ondertekend.

b. Standpunt van de rapporteur

Op het hoogtepunt van de migratie- en vluchtelingencrisis in 2015 zijn honderdduizenden asielzoekers en migranten via de Westelijke Balkan in de Europese Unie aangekomen, waarbij Montenegro op een van de belangrijkste routes voor irreguliere gemengde migratiestromen ligt.

De rapporteur is van mening dat de sluiting van officiële, juridisch bindende overeenkomsten in het kader van samenwerking met derde landen, in tegenstelling tot een bilaterale regeling, van essentieel belang is om transparantie, publieke toetsing en democratisch toezicht met betrekking tot dergelijke samenwerking te waarborgen. Niettemin moeten overeenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen over acties die door het Europees Grens- en kustwachtagentschap worden uitgevoerd zorgvuldig tegen het licht worden gehouden, toegevoegde waarde bezitten en wat doel en inhoud betreft strikt noodzakelijk en evenredig

zijn.

Het Europees Grens- en kustwachtagentschap en het ministerie van Binnenlandse Zaken van Montenegro moeten zich aan de bepalingen van de EGKW-verordening houden en de naleving van de grondrechten waarborgen.

Concluderend stelt de rapporteur vast dat de voorgestelde statusovereenkomst consistent is met de modelstatusovereenkomst zoals opgenomen in de mededeling van de Commissie over de inhoud en bepalingen van de definitieve overeenkomst.

Aangezien onderhavige overeenkomst zich in de uitvoeringsfase bevindt, dringt het Parlement erop aan dat het Europees Grens- en kustwachtagentschap het Europees Parlement onverwijld op de hoogte stelt van de activiteiten die als onderdeel van de toepassing van de statusovereenkomst worden uitgevoerd, en herinnert het Agentschap aan zijn verplichting om een evaluatie van de samenwerking met derde landen op te nemen in zijn jaarverslagen overeenkomstig artikel 73, lid 8, van Verordening (EU) 2019/1896.

Gezien het bovenstaande beveelt de rapporteur het Parlement aan het ontwerpbesluit van de Raad goed te keuren.